

Da bi se omogućilo kolonijalno zaposjedanje ugljenog prirodnog bogatstva i ovdje je, kao i u ostalim kolonijalnim zemljama, osnovano zajedničko preduzeće i to upravo, u kolonijalnoj strukturi kapitala.

Postojeće preduzeće RiTE Ugljevik, vlasnik i posjednik tolikog prirodnog bogatstva, osniva novo preduzeće sa preduzećem „Comsar Energy Limited“ sa Kipra, vlasništvo Rašida Sardarova na kojoj adresi ne postoji ništa osim žbunja sa švajcarskim telefonskim brojem. Sva prepiska se ne vodi sa Kipra nego iz Ženeve iz Švajcarske. „Preduzeće“ nema svoj internet sajt, nema finansijske izvještaje iz kojih bi se moglo zaključivati o njegovom bonitetu. Postoje i e-mail adrese, a jedna je privatnog tipa (gmail), dok se druga odnosi na određenu firmu u Švajcarskoj. Pismo namjere nije potpisano od njegovog vlasnika Rašida Sardarova nego od direktora Žan Fransoa Kordemana (Joan Fransoiz Cordemansu) koji ne živi na Kipru nego u Ženevi u Švajcarskoj. (Žurnal.info, 05.04.2011. godine). Vjerovatno da svojim „brojnim zaposlenim“ na Kipru rukovodi na daljinski, preko interneta. Ili je istina sasvim drugačija.

Naše postojeće preduzeće, koje je vlasnik takvog prirodnog bogatstva, svoj na svome, prepušta prestižna vlasnička i posebno upravljačka prava od čak 90 %. Odluku o osnivanju novog preduzeća „Komsar Enerdži

Republika Srpska“ sa naše strane je donijela Skupština akcionara Rudnika i termoelektrane Ugljevik (21.06.2011. godine). Prividno, odluku je donijela Skupština akcionara. U stvarnosti, što je već uobičajeno, kod nas se odluke donose jednoglasno, odnosno donosi ih jedan čovjek - predsjednik stranke na vlasti. Dijelom zbog većinskog učešća državnog kapitala (65 %), a dijelom zbog svojih kadrova koji su članovi Skupštine, Nadzornog odbora, uprave preduzeća. Na osnovi partijskog centralizma, odnosno bezpogovorne partijske poslušnosti odluka je donešena „jednoglasno“.

U njegovim rukama je, na toj osnovi, cjelokupno bogatstvo Republike Srpske i sve državne odluke. Privid da je ovdje odluku donijela Skupština akcionara je samo jedna od prevara koje se nižu.

Pada u oči i jedna važna stavka dogovora, koja jasno otkriva njegov kolonijalni sadržaj. U osnivački kapital zajedničkog preduzeća „Komsar Enerdži Republika Srpska“, preduzeće RiTE je uplatio 100.000 KM, a „Comsar Energy Limited“ 900.000 KM. Kasnije su ti ulozi povećani sa strane RiTE za vrijednost uloženog zemljišta od oko 500.000 KM, uz potrebu uloga sa druge strane koji je potreban da se zadrži početna proporcija 90 % : 10 %. Ali otvara se problem.

Rašid Sardarov će samostalno investirati u izgradnju termoelektrane, istražne radove, otvaranje rudnika što bi učešće RiTE u kapitalu dovelo do značajnog iznosa. Ali ovdje g-

din Sardarov nastupa kao pravi galantni, dobronamjerni kolonizator. On pristaje na učešće RiTE u kapitalu i upravljanju od 10 % nezavisno od stvarne strukture kapitala. Tako smo i mi dobili veoma zahvalnog kolonizatora koji se ne razlikuje od ostalih. Tu je upravo središte problema, pokušaj njegovog prikrivanja, osnovna prevara.

Ne govori se, i ni riječ o tome koja je vrijednost ugljenog prirodnog bogatstva u raspodjeli dobiti, formiranju vlasničkih i upravljačkih prava. Na Zapadu prirodno dobro je javno dobro koje ni u kojem slučaju ne može da bude privatizovano. Učešće države u vlasništvu i raspodjeli dobiti mora da bude najmanje 51 %. To se odnosi na najmanje vrijedna prirodna bogatstva na primjer na potoke za izgradnju malih hidroelektrana koji prihod pripada opštini. Sa rastom vrijednosti prirodnog dobra raste i učešće u vlasništvu i raspodjeli dobiti. Tada je dobro obično u 100 % vlasništvu države (kanton, federalna jedinica, savezna država), uz naplatu koncesione naknade koja iznosi i do 80 % ostvarene neto dobiti. S obzirom na izuzetnu nacionalnu vrijednost ugljenog prirodnog bogatstva u Ugljeviku ovakva odredba bi se sigurno odnosila i na njega. Takve odredbe ovdje nema. Ona se prikriva učešćem u zemljištu. Kao da je Rašid Sardarov ovdje došao zbog zemljišta, a ne zbog uglja.

Cilj je da se prikrije istina da se ima namjera da se ugadj g-dinu Sardarovu ustupi besplatno ili da se stvore povoljne okolnosti njegovog besplatnog preuzimanja. Ukoliko se ovo dogodi sigurno je da ćemo biti jedini narod koji dobrovoljno (na osnovi odluke Skupštine akcionara) želi da ide u kolonijalno ropstvo, iz slobode u kolonijalno ropstvo. Ili je istina da više nismo slobodni i da smo primorani da donosimo ovakve odluke. Dok drugi narodi svoja prirodna bogatstva brane i oružjem mi ih poklanjamo. To može da uradi samo narod koji ne misli na sebe i svoju budućnost, na budućnost svoje djece, unučadi, praunučadi, svog potomstva, trajanja svog naroda na ovim prostorima. Koji u sebi nema tu vrstu generacijske i nacionalne odgovornosti. Treba znati da prirodna bogatstva kojima raspolažemo i koja smo naslijedili nisu naša. To su bogatstva naših potomaka i mi smo obavezni da im ta bogatstva neumanjena ostavimo u nasleđe onako kako smo ih i mi naslijedili, kako su nam ih ostavili naši preci.

Zbog svoje veličine i silnih ulaganja koja su potrebna nismo u stanju da izborimo konkurentsku ekonomsku prednost na osnovi doprinosa usavršavanju tehnologije. To je danas privilegija velikih. Kao mali narod mi smo upućeni na svoja prirodna bogatstva, da živimo od njih i na osnovu njih. Da koristeći ih, borimo se protiv tolikih konkurentskih pritisaka, posebno danas na otvorenom tržištu. Sretna je okolnost da raspolažemo takvim prirodnim bogatstvima da je to moguće. Posebno na području proizvodnje električne energije.

Kada to izgubimo mi smo ekonomski i biološki mrtvi. To treba znati, da je jasno svakome. Prirodna bogatstva su jedina osnova našeg opstanka. Odatle upravo tolika opasnost koja se u projektu Rašida Sardarova, odnosno naše Vlade nadvila nad Ugljevik, cijelu Republiku Srpsku i ovaj narod. Potreba za reagovanjem, za otporom, se nameće sama od sebe. Podleći političkom pritisku, ma koliki on bio i predajom svojih prirodnih bogatstava rizikovati vlastiti biološki nestanak isuviše je veliki ulog i veliki rizik.

Mnogi narodi su zbog svojih izuzetnih prirodnih bogatstava izgubili slobodu i samostalnost, pali u ropstvo. To im je učinila domaća vlast. Stranci su samo pružali podršku. Ne bi se smjelo dozvoliti da se to

dogodi i ovdje. Nejasan je i način usaglašavanja dvije različite svojine. S obzirom da je u RiTE Ugljevik akcionarska svojina, a „Komsar Enerdži Republika Srpska“ je društvo sa ograničenom odgovornošću da li i u kojem omjeru u ovih 10 % učestvuju i investicioni fondovi i mali akcionari sa svojim udjelima. Ili se ovih 10 % učešća odnosi samo na dio državne svojine.

Primjetan je vidan napredak u kolonizaciji naših prirodnih bogatstava. Praćenje savremenih trendova ovdje je skoro potpuno. Domaći kreatori politike kolonizacije naših prirodnih bogatstava su dobro ocijenili da

je novi model osnivanja zajedničkih preduzeća mnogo povoljniji od ranijeg koncesionog ili modela prodaje. Sve je prikriivenije, a sigurnije. Moguće je skoro do kraja se politički angažovati, a da se ne primjeti izdaja, da ona bude prikriivena. Čak je moguće igrati i na kartu patriotizma, opšte dobrobiti, napretka. Kod koncesija i prodaja sve je to mnogo teže. Mnogo je svjetla i poslednje namjere se lako otkrivaju. Kod zajedničkih ulaganja je mnogo više mraka, zatamnjenosti. Stoji privid slobode, vlastitog odlučivanja. To je veoma povoljna zamka u koju se upada. Ljudi donose odluke o vlastitom ekonomskom propadanju, putu u siromaštvo. Zapadanje u ropstvo ide bez otpora. Posebno je važna povoljnost na strani mogućnosti vlastitih ličnih učešća, koja se uz to veoma teško otkrivaju. Kapital ulog je mnogo veća garancija da će se ostvarivati redovna pritanja prihoda nego što je to slučaj sa koncesionim ugovorom.

Može se reći da su opšti društveni uslovi za okretanje u pravcu kolonizacije naših prirodnih dobra, kao završnog čina naše kolonizacije u cjelini, veoma povoljni. Već su se stekli svi potrebni uslovi. Privreda je uništena. Zemlja zadužena. Stanovništvo osiromašilo. Socijalna struktura je, sa kolonijalnog stanovišta, veoma povoljna. Samo je nekoliko procenata bogatih koji su ujedno i politički veoma uticajni. To pruža mogućnosti da se tih 10 % prihoda odnosi upravo na njih. Nema srednjeg sloja koji bi mogao da ometa, da mrsi račune.

Nezaposlenost je ogromna, što je takođe povoljna okolnosti. To obara cijenu prirodnih bogatstava i smanjuje izgleda za otpor. Pružanjem mogućnosti i najmalobrojnijih zaposlenja i najskromnijih zarada dobiva se izuzetna podrška. I politički uslovi su veoma povoljni. Već je stvorena stranka kapitala koja nosi sve garancije trajnog ostanka na vlasti, sve do potpunog ekonomskog pa i biološkog uništenja naroda, upravo onako kako je to u tradicionalnim kolonijalnim zemljama.

Osnovni strukturni elementi, odnosno glavni nosioci politike u našoj vodećoj, pobjedničkoj partiji su oni koji su u procesu privatizacije došli u posjed preduzeća. Preduzeća imaju radnika, a radnici porodice

i prijatelje. Da bi se ostalo na poslu, što je glavna ucjena, nužno je donijeti određen broj glasova. Na toj, i još nekim osnovama, takva partija kapitala je u stanju da redovno ostvari izbornu pobjedu. Niska

izlaznost na izbore (ispod 50 %) omogućava da se i sa 18 - 20 % apsolutnog broja glasova ostvari izborna pobjeda. Dostizanje, sa koalicionim partnerima i do 25 % ukupnog broja glasača, pruža mogućnost ostvarenja apsolutne vlasti. To su izuzetno povoljne političke okolnosti za ulaženje u stanje kolonijalizma. Ostvaruju se mogućnosti trajnih izbornih pobjeda što je od izuzetnog značaja za stabilnost priticanja kolonijalnih prihoda (10 %).

Da je cio proces usmjeren na Rašidovo preuzimanje rudnika govori nekoliko činjenica koje „bodu oči“.

Izgradnja termoelektrane je složena investicija. Uobičajeno bi se počelo sa ekonomskim studijama opravdanosti ispitujući pojedine oblike investiranja, njihovu ekonomsku i društvenu prihvatljivost. Ovdje toga nema.

Ni traga o tome da li je ovo najpovoljniji investicioni izbor i koje društvene štete odnosno koristi ovakva investicija može da donese.

Uporedo sa tim obavljali bi se istražni radovi, na osnovi čega bi se donosila odluka o pribavljanju sredstava za otvaranje rudnika. Na kraju, ili pred sami kraj, pristupilo bi se projektovanju i izgradnji

termoelektrane. Ovdje je sve obrnuto, s kraja prema početku. Odmah je donesena odluka da se gradi termoelektrana kapaciteta čak 600 MW, prije nego što su obavljani i osnovni istražni radovi. Otvaranje rudnika ni na pomolu. U julu 2011. godine stiže obećanje da će termoelektrana biti izgrađena

za 30 mjeseci odnosno do kraja 2013 ili početka 2014. godine. U novembru „Komsar Enerdži Republika Srpska“ dobiva koncesiju na istraživanje u vremenu trajanja od 30 mjeseci. Tako će termoelektrana

biti izgrađena za pola godine prije nego što se završe istražni radovi. A onda će morati da

Republika Srpska: Sporni projekat Ugljevik 3 Comsar Energy protiv lokalne zajednice

čeka još nekoliko godina zbog potrebe otvaranja rudnika. Zaista nesvakidašnje.
izvor: Ekonomski Institut Bijeljina